

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Zastupničkog doma, održanoj 29. prosinca 2003, i sjednici Doma naroda, održanoj 29. prosinca 2003, usvojila je

ZAKON
O SUSTAVU NEIZRAVNOG OPOREZIVANJA U BOSNI
I HERCEGOVINI

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Djelokrug

Ovim se zakonom uspostavlja institucijska i organizacijska osnova za jedinstveni sustav neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, koja će poduprijeti sveukupnu makroekonomsku stabilnost i fiskalnu održivost Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) kao i pružiti potporu funkcioniranju jedinstvenog ekonomskog teritorija u Bosni i Hercegovini.

U smislu ovoga zakona, pojam "neizravni porez" odnosi se na uvozne i izvozne dažbine, akcize, porez na dodatnu vrijednost i sve druge poreze zaračunate na robu i usluge, uključujući i poreze na promet i cestarine.

Članak 2.

Svrha

Ovim se zakonom omogućava razvoj i provedba politike neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, kao i efikasna naplata i raspodjela neizravnih poreza.

Ovim se zakonom uređuje jedinstvena provedba neizravnih poreza na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. Ovim se zakonom uspostavlja sustav naplate prihoda na osnovi neizravnog poreza, kao i raspodjela prihoda na osnovi neizravnog poreza prema proračunima Bosne i Hercegovine, Federacije, Republike Srpske i Distrikta na transparentan način.

Članak 3.

Institucijska struktura

Ovaj zakon uređuje upravu za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) kao samostalnu upravnu organizaciju sukladno *Zakonu o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 5/03) (u daljnjem tekstu: *Zakon o ministarstvima*) i *Zakonu o upravi Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02) (u daljnjem tekstu: *Zakon o upravi*), koja provodi zakonske i druge propise o neizravnom oporezivanju i politiku koju utvrđuje Vijeće ministara na prijedlog Upravnog odbora (u daljnjem tekstu: Odbor).

II - UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

Članak 4.

Dužnosti

Uprava je jedini organ u Bosni i Hercegovini koji je mjerodavan za provedbu zakonskih propisa o neizravnom oporezivanju i politike, koju utvrdi Vijeće ministara na prijedlog Odbora, kao i za naplatu i raspodjelu neizravnih poreza na teritoriju Bosne i Hercegovine. Uprava je mjerodavna za sva druga pitanja koja joj mogu biti povjerena zakonom.

Članak 5.

Sjedište i žig

Sjedište Uprave je u Banjoj Luci. Sukladno *Zakonu o žigu institucija Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 12/98 i 14/03), Uprava ima žig.

Članak 6.

Struktura

Uprava ima ispostave i podružnice na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. Sjedište i ovlasti ispostava i podružnica organiziraju se na ekonomskim principima, koji su izrađeni sa svrhom maksimalnog povećanja efikasnosti Uprave u cjelini, osiguranja pogodnosti za porezne obveznike i pružanja potpore funkcioniranju jedinstvenog ekonomskog teritorija u Bosni i Hercegovini.

Članak 7.

Ravnatelj

Uprava ima ravnatelja koji je odgovoran za upravljanje Upravom.

Ravnatelj predstavlja Upravu.

Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: *Zakon o državnoj službi*) ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02) ne primjenjuje se na ravnatelja.

Prilikom imenovanja rukovodećeg kadra vodit će se računa o nacionalnoj zastupljenosti.

Uprava nema zamjenika ravnatelja.

Članak 8.

Dužnosti ravnatelja

Ravnatelj je dužan osigurati jedinstvenu provedbu neizravnih poreza na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. Ravnatelj je odgovoran za uspostavu i održavanje knjigovodstvenog sustava i sustava izvještavanja kojim se dostavljaju Odboru redovita i detaljna izvješća o naplati i raspodjeli neizravnih poreza. Izvješća trebaju sadržavati sve potrebne informacije o svim detaljima naplate i raspodjele, uključujući neizmirena dugovanja, slučajeve prevara, veće probleme u naplati prihoda i rezultate svih kontrola i aktivnosti na provedbi propisa.

Ravnatelj, putem Odbora, odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) o aktivnostima Uprave.

Ravnatelj je odgovoran za informiranje Odbora o svim problemima u provedbi politike ili zakonskih propisa o neizravnom oporezivanju i, u odgovarajućim slučajevima, za predlaganje potrebne izmjene zakonskih propisa u tom smislu.

Ravnatelj je odgovoran za izradu prijedloga godišnjeg proračuna, kao i dugoročnog proračunskog plana za Upravu.

Ravnatelj je odgovoran za izvršenje godišnjeg proračuna Uprave i redovito izvještavanje Odbora o izvršenju. Odbor odobrava prijedlog godišnjeg proračuna Uprave prije njegove dostave u redovitu proceduru usvajanja državnoga proračuna.

Ravnatelj je odgovoran za izradu godišnjeg izvješća o financijskom stanju i aktivnostima Uprave i dostavlja ga Odboru. Odbor revidira ravnateljevo godišnje izvješće i objavljuje ga u "Službenom glasniku BiH", po završetku svake financijske godine.

Ravnatelj je odgovoran za izradu godišnjega plana rada koji odobrava Odbor. Ravnatelj je odgovoran i za izradu pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i, nakon odobrenja Odbora, za njegovu objavu. Pravilnikom se propisuje načelna organizacijska struktura Uprave. Izuzetno od odredaba *Zakona o ministarstvima* i *Zakona o upravi*, pravilnik ne podliježe odobranju od Vijeća ministara.

Prema potrebi, ravnatelj postavlja i razrješava operativne rukovoditelje Uprave, u svrhu osiguranja efikasne provedbe ovoga zakona, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu. Operativni rukovoditelji odgovorni su samo ravnatelju i primaju upute samo od njega. Područja njihovih ovlasti prikazana su duž operativnih linija i obuhvataju carine, poreze, provedbu zakona i pružanje usluga poslovnim subjektima. Operativne linije odgovornosti protežu se kroz sjedište, sve ispostave i podružnice Uprave.

Ravnatelj je odgovoran za pružanje statističkih podataka mjerodavnim tijelima, uključujući Agenciju za statistiku Bosne i Hercegovine.

Ravnatelj je odgovoran za uspostavu interne revizije za Upravu.

Članak 9.

Izbor i imenovanje ravnatelja

Ravnatelja imenuje Vijeće ministara sukladno *Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03). Izuzetno od članka 9. navedenog zakona, Odbor služi kao izborno povjerenstvo za imenovanje ravnatelja. Kriteriji za imenovanje ravnatelja uključuju uvjet da je ravnatelj stručan u odgovarajućem području i da je pokazao isoke standarde poštenja i integriteta u obnašanju svoga posla.

Ravnatelja dužnosti razrješava Vijeće ministara, na rješenje Odbora. Ravnatelj može biti razriješen dužnosti samo ko trajno izgubi sposobnost obnašanja svojih dužnosti, učini ozbiljne propuste u provedbi mjera rukovođenja Upravom, zlorabi službenu poziciju ili prekorači svoje ovlasti, otkrije državnu ili službenu tajnu, ili ako bude optužen za kazneno djelo što ga čini nedostojnim obnašanja njegovih dužnosti.

Članak 10.

Sukob interesa

Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02) primjenjivat će se na ravnatelja.

Članak 11.

Trajanje mandata

Ravnatelj se imenuje na razdoblje od četiri godine.

Nakon isteka četvorogodišnjeg mandata, ravnatelj se može kandidirati za samo još jedan četvorogodišnji mandat.

Članak 12.

Uposlenici Uprave

Zakon o državnoj službi primjenjuje se na uposlenike Uprave, uz sljedeće izuzetke:

- (i) ne primjenjuje se članak 19. (2);
- (ii) ne primjenjuje se Glava V. i
- (iii) ne primjenjuje se Glava VIII.

Izuzetno od točke (ii) prethodnoga stavka, članak 42. Zakona o državnoj službi se primjenjuje.

Ravnatelj izrađuje i podnosi na odobravanje Odboru propise kojima se uspostavlja platna struktura za obračun plaća uposlenika Uprave i različite platne razrede u koje se ti uposlenici kategoriziraju. Prilikom određivanja platnih razreda, ravnatelj će uzeti u obzir posebne kvalifikacije i iskustvo potrebno za ispunjenje odgovornosti Uprave.

Prilikom određivanja naknada koje predstavljaju dodatak na osnovnu plaću uposlenika, ravnatelj uspostavlja sustav koji povezuje nagradu s rezultatima rada uposlenika.

Ravnatelj, također, izrađuje i podnosi na odobravanje Odboru propise kojima se uspostavlja stegovni postupak za uposlenike Uprave.

Članak 13.

Proračun

Uprava ima vlastiti godišnji proračun, koji se usvaja sukladno *Zakonu o trezoru institucija Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00) i Zakonu o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH. U proračunu Uprave posebno se predviđaju troškovi Odbora. Usvojeni godišnji proračun je i operativni proračun Uprave.

III - UPRAVNI ODBOR

Članak 14.

Dužnosti

Odbor je mjerodavan za:

- (i) utvrđivanje prijedloga politike o neizravnom oporezivanju za provedbu u cijeloj Bosni i Hercegovini. Politiku utvrđuje Vijeće ministara BiH;
- (ii) informiranje Vijeća ministara, kao i vlada Federacije, Republike Srpske i Distrikta, o politici i provedbi u svezi s neizravnim porezima i nastalim implikacijama na javne prihode, kako bi se olakšala priprema fiskalno odgovornih proračuna;
- (iii) definiranje strateških ciljeva Uprave i ocjenu uspješnosti Uprave u postizanju tih ciljeva;
- (iv) odobravanje prijedloga proračuna Uprave sukladno članku 13. ovoga zakona;
- (v) odobravanje godišnjeg plana rada i pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, koje ravnatelj pripremi sukladno članku 8. stavak 7. ovoga zakona;
- (vi) donošenje odluka u spornim slučajevima u svezi s raspodjelom prihoda;
- (vii) sve druge zadatke predviđene zakonom. Odbor je mjerodavan za pokretanje pripreme zakonskih propisa u svezi s neizravnim oporezivanjem i njihovih izmjena, uključujući zakonske propise o poreznim stopama i strukturama, ako to smatra neophodnim u svrhu provedbe ovoga zakona.

Odbor je mjerodavan za donošenje propisa potrebnih za provedbu aktivnosti navedenih u ovom članku. Odbor, na prijedlog ravnatelja, usvaja instrukcije kojima će se propisani podaci ili dokumenti smatrati službenom tajnom u radu Odbora i Uprave, pri čemu će Odbor uzeti u obzir zakonske propise u primjeni u Bosni i Hercegovini, Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu. Odbor za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 15.

Status

Odbor je pravna osoba.

Članak 16.

Ustrojstvo

Odbor se sastoji od šest članova.

Članovi odbora su:

- (i) ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine, te ministri financija Federacije i Republike Srpske ili osobe koje djeluju u tom svojstvu; i
- (ii) tri stručnjaka za neizravno oporezivanje.

Članovi Odbora konsenzusom biraju predsjedatelja iz reda članova, na mandat od pet godina.

Ravnatelj Uprave, predstavnik iz Distrikta i predstavnik Centralne banke imat će status promatrača u Odboru.

Odbor se sastaje jednom mjesečno ili češće, ako to predsjedatelj smatra potrebnim.

Uprava osigurava Odboru potrebna sredstva i pruža mu odgovarajuću potporu u osoblju, kako bi mu omogućila obnašanje njegovih poslova prema ovom zakonu.

Predsjedatelj saziva sastanke Odbora. U pozivu članovima Odbora i promatračima u Odboru on navodi vrijeme, mjesto održavanja i dnevni red, dostavljajući poziv najmanje jedan tjedan prije nadnevka određenoga za sastanak. Odbor izrađuje poslovnik kojim će se uređivati način rada.

Članak 17.

Imenovanje članova Odbora

Dužnosnici iz članka 16. stavak 2. (i) ovoga zakona članovi su Odbora po službenoj dužnosti. Vijeće ministara i vlade Federacije i Republike Srpske imenuju po jednog člana Odbora iz članka 16. stavak 2. (ii) ovoga zakona. Imenovanja se vrše sukladno *Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03), *Zakonu o ministarskim i vladinim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine* ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/03), odnosno *Zakonu o ministarskim, vladnim i drugim imenovanjima Republike Srpske* ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 25/03). Kriteriji za imenovanje moraju uključivati priznat integritet i odgovarajuće profesionalno iskustvo.

Gradonačelnik Distrikta imenuje promatrača iz Distrikta iz članka 16. stavak 4. ovoga zakona sukladno *Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03).

Guverner Centralne banke imenuje promatrača Centralne banke iz članka 16. stavak 4. ovoga zakona.

Članak 18.

Mandat

Pored osoba iz članka 16. stavak 2. (i), koje su članovi Odbora tijekom svojih mandata, svaki član Odbora ima petogodišnji mandat, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja. U slučaju da neki od članova ne provede puni mandat, novi se član imenuje na razdoblje od pet godina sukladno članku 17. ovoga zakona.

Promatrači iz Distrikta i Centralne banke imenuju se na razdoblje od pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja.

Članak 19.

Načini glasovanja i kvorum

Odbor donosi odluke konsenzusom. Dužnost predsjedatelja je proglasiti da li je konsenzus postignut.

U slučaju nedostatka konsenzusa, odluke Odbora usvajaju se na sljedeći način:

U slučaju odluka o uspostavi uvoznih i izvoznih dažbina te o bilo kakvim promjenama takvih dažbina potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glas ministra financija i trezora Bosne i Hercegovine.

U slučaju odluka o ostalim neizravnim porezima, uključujući i stope i strukture takvih poreza, potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glasove ministara

financija Republike Srpske i Federacije. Ovaj se postupak glasovanja isto tako primjenjuje na bilo koju odluku vezanu za izuzeća od ili promjene u neizravnim poreznim stopama i strukturama.

U slučaju odluka o raspodjeli prihoda od neizravnih poreza potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glasove svih članova iz članka 16. stavka 2. (i).

Kvorum se sastoji od većine svih članova Odbora.

Članak 20.

Zakonski propisi koje pokreće Odbor

U slučaju da smatra potrebnim osigurati efikasnu provedbu ovoga zakona, Odbor može pokrenuti izradu nacrtu zakonskih propisa i izmjena zakonskih propisa iz područja neizravnog oporezivanja za podnošenje Vijeću ministara.

Odborima za pitanja proračuna i financija zakonodavnih tijela Federacije, Republike Srpske i Skupštine Distrikta i, ako se ocijeni potrebnim, Zastupničkom domu Parlamenta Federacije, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Skupštini Distrikta daje se prilika da na takve zakonske propise daju svoje komentare prije njihova podnošenja Vijeću ministara, a sve komentare ili sugestije na nacрте i prijedloge zakonskih propisa ili izmjene zakonskih propisa moraju dostaviti Odboru u roku od 15 dana nakon upućivanja zahtjeva za dostavu takvih komentara od Odbora. Odbor uzima u obzir te komentare ili sugestije. Utvrđivanje neizravnih poreza, neizravnih poreznih stopa i struktura, kao i svaka izmjena neizravnih poreznih stopa i struktura mora biti regulirana zakonom.

Prilikom predlaganja zakonskih izmjena neizravnih poreznih stopa i struktura sukladno ovom članku, Odbor u obzir uzima potrebu za pravodobnom izradom proračuna Bosne i Hercegovine, Federacije, Republike Srpske i Distrikta.

IV - NAPLATA I RASPODJELA PRIHODA NA OSNOVI NEIZRAVNIH POREZA

Članak 21.

Jedinstveni račun i raspodjela prihoda na osnovi neizravnih poreza

Uprava vodi jedinstveni račun. Svi prihodi na osnovi neizravnih poreza, koje naplati ova uprava, uplaćuju se na jedinstveni račun. Uprava osigurava da stanje na jedinstvenom računu sadrži neophodni minimum potreban da joj omogući da izmiri sve obveze koje se odnose na neizravne poreze koje naplaćuje, te da se podjela prema državnom proračunu i proračunima Federacije, Republike Srpske i Distrikta vrše redovno sukladno sljedećem:

(i) da se iznos koji se prenosi državnom proračunu temelji na iznosu u državnom proračunu za tekuću godinu;

(ii) da se dio preostalog iznosa koji se prenosi Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu utvrđuje na temelju njihova udjela u krajnjoj potrošnji prikazanog u prijavama poreza na dodatnu vrijednost; i

(iii) da se iznos koji je potreban za financiranje obveza vanjskoga duga oduzme od udjela Federacije i Republike Srpske, te da se izravno uplaćuju u državni proračun.

Sustav raspodjele i metoda izračunavanja udjela prikupljenih prihoda sukladno ovom članku detaljno će se razraditi u zakonu o dodjeli i raspodjeli prihoda od neizravnih poreza sukladno članku 24. stavak 1. točka (ii) ovoga zakona.

V - SLUŽBENA SURADNJA

Članak 22.

Obveza suradnje

Sva javna tijela u cijeloj Bosni i Hercegovini obvezna su surađivati s Odborom i Upravom prilikom obnašanja poslova i dužnosti u okviru ovlasti preciziranih u ovom zakonu.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Porez na dodatnu vrijednost

U roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga zakona, Odbor priprema nacrt, odnosno prijedlog zakona kojim se uspostavlja jedinstveni porez na dodatnu vrijednost za cijeli teritorij države. Porez na dodatnu vrijednost, koji će primjenjivati Uprava, mora biti sukladan standardima Europske unije. U roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga zakona, Uprava će razviti operativni sustav koji omogućava provedbu poreza na dodatnu vrijednost.

Članak 24.

Usvajanje zakona i drugih propisa

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona, Odbor je dužan završiti sljedeće zakone i druge propise:

- (i) o pravima i dužnostima uposlenika Uprave;
- (ii) o doznačavanju i raspodjeli prihoda na osnovi neizravnih poreza;
- (iii) o metodama uplaćivanja na jedinstveni račun; i
- (iv) o carinskoj politici.

Odbor je dužan završiti zakon o upravnim postupcima vezanim za neizravno oporezivanje u svrhu osiguravanja da će navedeni zakon biti na snazi prije ili od dana donošenja zakona iz članka 23. ovoga zakona.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, ravnatelj je dužan završiti pravilnik o unutarnjem ustrojstvu iz članka 8. stavak 7. ovoga zakona.

U roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga zakona, Odbor je dužan završiti poslovnik iz članka 16. stavak 8. ovoga zakona.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, Odbor usvaja upute iz članka 14. stavak 4. ovoga zakona. Do početka primjene tih uputa, nastavljaju se primjenjivati zakoni i drugi propisi i interni propisi o službenim tajnama koji su bili važeći u Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 25.

Prijenos ovlasti na Upravu

Izuzetno od odredaba članka 4. stavak 1. ovoga zakona, Uprava nije mjerodavna za naplatu i raspodjelu sljedećih neizravnih poreza:

- (i) poreza na promet, uključujući i naknade za željeznice u Republici Srpskoj, na robe i usluge sa izuzetkom:

- poreza na promet, uključujući i naknade za željeznice u

Republici Srpskoj, na alkohol i alkoholna pića, pivo, vino, bezalkoholna pića, kavu, naftu i naftne derivate koji se naplaćuju pri uvozu tih proizvoda; i

- poreza na promet pri uvozu robe za krajnju potrošnju;
- (ii) poreza na promet, uključujući i naknade za željeznice u Republici Srpskoj, na duhanske proizvode na koje se porez na promet ili naknada za željeznice obračunava prilikom kupnje poreznih markica;
- (iii) akcize na alkohol i alkoholna pića, pivo, vino, bezalkoholna pića, kavu, naftu i naftne derivate; osim akciza koje se naplaćuju prilikom uvoza tih proizvoda;
- (iv) akcize na duhanske proizvode na koje se akciza obračunava prilikom kupnje poreznih markica;
- (v) cestarine (u Federaciji), naknade na naftne derivate (u Republici Srpskoj) i naknade za ceste i na naftne derivate (u Distriktu), osim prihoda koji se naplaćuju prilikom uvoza tih proizvoda.

Naplata i raspodjela poreza, koje ne naplati Uprava, sukladno prethodnom stavku, naplaćuju se i njihova se raspodjela vrši na način na koji je to rađeno prije stupanja na snagu ovoga zakona, dok zakon iz članka 23. ne stupi na snagu, kada će Uprava preuzeti upravljanje nad svim neizravnim porezima.

Nakon što zakon kojim se uvodi jedinstveni porez nadodatnu vrijednost za teritorij cijele države stupi na snagu sukladno članku 23. ovoga zakona, sljedeći porezi, ako još budu postojali, ukidaju se :

- (i) porez na promet roba i usluga u Federaciji ;
- (ii) porez na promet roba i usluga i naknada za željeznice u Republici Srpskoj ; i
- (iii) porez na promet roba i usluga u Distriktu.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona, uvođenje bilo kojih neizravnih poreza u Bosni i Hercegovini, kao i proglašenja ili izmjene zakonskih propisa o neizravnom oporezivanju od Federacije, Republike Srpske ili Distrikta mora odobriti Odbor.

Odbor mora odobriti sve diskrecijske odluke vezano za izuzeća od ili promjene neizravnih poreznih stopa i struktura, koje se donose na temelju zakonskih propisa Federacije, Republike Srpske ili Distrikta.

Članak 26.

Kontinuitet dužnosti

Danom stupanja na snagu ovoga zakona, Uprava za neizravno oporezivanje, osnovana *Prijelaznim zakonom*, postaje Uprava regulirana ovim zakonom.

Ravnatelj, koji je imenovan sukladno *Prijelaznom zakonu*, ravnatelj je Uprave iz članka 7. ovoga zakona. U smislu članka 11. stavak 1. ovoga zakona, nednevak imenovanja ravnatelja, sukladno *Prijelaznom zakonu*, smatra se prvim danom njegova petogodišnjeg mandata. Ako imenovanje nije izvršeno sukladno *Prijelaznom zakonu*, nego je postupak imenovanja tek pokrenut, postupak imenovanja nastavlja se na način preciziran u tom zakonu.

Ravnatelji ranijih entitetskih carinskih uprava i Carinske službe Distrikta odgovorni su i primaju instrukcije isključivo od ravnatelja Uprave.

Članak 27.

Jedinstveni račun i raspodjela prihoda

Prije nego jedinstveni račun postane operativan, prikupljanje i raspodjela prihoda na osnovi neizravnih poreza vrši se prema procedurama koje su primjenjivane prije stupanja na snagu ovoga zakona.

U roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga zakona, ravnatelj obavlja pripreme za uspostavu jedinstvenoga računa.

Jedinstveni račun neće postati operativan do stupanja na snagu zakona kojim se reguliraju metode uplaćivanja na jedinstveni račun sukladno članku 24. stavak 1. točka (iii) ovoga zakona.

Kada jedinstveni račun postane operativan, ali prije stupanja na snagu zakona iz članka 23. ovoga zakona, primjenjuje se članak 21. ovoga zakona, osim što se dio preostalog iznosa, koji se prebacuje Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu, određuje prema njihovom udjelu u krajnjoj potrošnji, prikazanom kroz podatke o porezu na promet.

Federacija, Republika Srpska i Distrikt Upravi dostavljaju pravodobne i točne podatke o porezu na promet, koji su potrebni za određivanje njihova dijela naplaćenog prihoda. Prije nego jedinstveni račun postane operativan, Odbor izdaje instrukcije kojima se dalje definira metoda izračunavanja dijela prikupljenih prihoda te sustav distribucije do usvajanja zakona o doznaci i distribuciji prihoda od neizravnih poreza iz članka 24. stavak 1. točka (ii) ovoga zakona.

Odbor obavlja pregled svakih šest mjeseci dok na snagu ne stupi zakon iz članka 23. ovoga zakona, u svrhu utvrđivanja da li je potrebno izvršiti izmjene ovoga zakona ili drugih propisa kako bi se osiguralo efikasno funkcioniranje sustava distribucije prihoda.

Ništa u ovom zakonu ne može se tumačiti kao opoziv ili mijenjanje ili dopuna zakona o internoj dodjeli prihoda unutar Federacije, Republike Srpske i Distrikta.

Članak 28.

Prvi predsjedatelj Odbora

Izuzetno od članka 16. ovoga zakona, prvi predsjedatelj Odbora dodatni je član Odbora. Prvi predsjedatelj može biti državljanin Bosne i Hercegovine ili jedne od zemalja nasljednica Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Prvi predsjedatelj može biti s ranijim državljanstvom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ili njezinih zemalja nasljednica.

Prvi predsjedatelj ima jednokratni mandat od četiri godine. U slučaju da prvi predsjedatelj ne provede puni mandat, za ostatak mandata imenuje se drugi pojedinac koji ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Prvog predsjedatelja imenuje Vijeće ministara sukladno *Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03). Vijeće ministara je odgovorno javno tijelo za imenovanje prvoga predsjedatelja.

Kriteriji za imenovanje prvog predsjedatelja uključuju i uvjet da prvi predsjedatelj posjeduje stručnost u odgovarajućem području i da je pokazao visoke standarde poštenja i integriteta u obnašanju svoga posla.

Prvog predsjedatelja dužnosti razrješava Vijeće ministara. Prvi predsjedatelj može biti razriješen dužnosti samo ako trajno izgubi sposobnost obnašanja svojih dužnosti, učini ozbiljne propuste u provedbi mjera za rukovođenje Odborom, zlorabiti službenu poziciju ili prekorači svoje ovlasti, otkrije državnu ili službenu tajnu, ili ako bude optužen za kazneno djelo što ga čini nedostojnim obnašanja njegovih dužnosti.

Članak 29.

Procedura glasovanja tijekom prvoga predsjedanja

Odbor odluke donosi konsenzusom. Dužnost je predsjedatelja proglasiti je li konsenzus postignut. U slučaju nedostatka konsenzusa, odluke se usvajaju na sljedeći način:

U slučaju odluka o uspostavi uvoznih i izvoznih dažbina te o bilo kakvim promjenama takvih dažbina potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glas ministra financija i trezora Bosne i Hercegovine.

U slučaju odluka o ostalim neizravnim porezima, uključujući i stope i strukture takvih poreza, potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glasove ministara financija Republike Srpske i Federacije. Ovaj se postupak glasovanja isto tako primjenjuje na bilo koju odluku u svezi sa izuzećem od ili promjene u neizravnim poreznim stopama i strukturama.

U slučaju odluka o raspodjeli prihoda od neizravnih poreza potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući glasove članova iz članka 16. stavak 2. (i).

Za sva ostala pitanja prvi predsjedatelj donosi odluku. Prije isteka mandata prvoga predsjedatelja, Odbor odlučuje o mehanizmu glasovanja za sva ostala pitanja, koji uključuje i postupak za izlazak iz zastoja u donošenju odluka.

Kvorum se sastoji od većine svih članova Odbora.

Članak 30.

Reguliranje statusa uposlenika

Zaključno s 31. prosincem 2003, odgovarajuće odredbe zakonskih propisa i podzakonskih propisa o upošljavanju u Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu, uključujući i zakonske propise kojima se reguliraju plaće i naknade, primjenjuju se na uposlenike ranijih carinskih uprava.

Od 1. siječnja 2004, uposlenici ranijih carinskih uprava postat će uposlenici države, i na njih će se primjenjivati *Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02) s izuzecima navedenim u članku 12. stavak 1. točke (i), (ii) i (iii) ovoga zakona. Uposlenici podliježu i sljedećim izuzecima:

i. članak 15. stavak 1. (a) i (d) ne primjenjuje se;

ii. Poglavlje IV. ne primjenjuje se;

iii. Poglavlje VII. ne primjenjuje se.

Uz strukturu plaća, platne razrede i stegovni postupak, koji uspostavlja ravnatelj sukladno članku 12. ovoga zakona, ravnatelj priprema i podnosi na odobrenje Odboru propise kojima se uspostavlja struktura za isplatu otpremnina za uposlenike Uprave uz odobrenje Odbora.

Status uposlenika regulirat će se na način propisan u st. 2. i 3. ovoga članka, dok se ne donese konačna odluka u svezi s njihovim statusom i budućim uposlenjem u Upravi kroz postupak organizacijskog restrukturiranja iz članka 31. ovoga zakona.

U smislu ovoga zakona i kao posljedica prelaska uposlenika Federacije, Republike Srpske i Distrikta na dužnost uposlenika države, uposlenici dosadašnjih carinskih uprava neće imati pravo na isplatu otpremnina sve dok se, sukladno prethodnom stavku, ne donese konačna odluka vezano za njihov statusom i budućni radni odnos u organu.

Članak 31.

Plan organizacijskog restrukturiranja

U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, ravnatelj će pripremiti plan organizacijskoga restrukturiranja.

Planom se propisuju mjere koje su potrebne za zadovoljavanje zahtjeva ovoga zakona, naročito u pogledu: organizacijske strukture, racionalizacije osoblja u središnjem uredu,

ispostavama i podružnicama i standarda pružanja usluga poreznim obveznicima. Ravnatelj podnosi plan Odboru na odobravanje, a postupak odobrenja završava se u roku od 30 dana od dana podnošenja.

Plan se temelji na sveukupnoj analizi osnovnih sredstava, tehničkih i ljudskih resursa koji su potrebni Upravi za obnašanje njezinih poslova sukladno članku 4. ovoga zakona, uz dužnouzimanje u obzir članka 6. ovoga zakona. U njemu se, nadalje, uzima u obzir postojeći i budući opseg i vrsta poslova koje Uprava treba obnašati sukladno ovom zakonu. Plan sadrži strateške ciljeve Uprave i uređuje ostvarivanje tih ciljeva.

Planom se predviđa prestrukturiranje središnjeg ureda uzimajući u obzir potrebu za odgovarajućim prostorijama, utvrđivanjem i premještanjem osoblja kao i potrebu da se osigura da središnji ured može funkcionirati na djelotvoran i efikasan način. Dok se prestrukturiranje središnjeg ureda u cijelosti ne izvrši, središnji uredi ranijih carinskih uprava činit će sastavni dio središnjeg ureda Uprave.

Planom se predviđa racionalizacija ispostava u četiri područja operacija, sukladno članku 6. ovoga zakona, sa sjedištima u Banjoj Luci, Tuzli, Mostaru i Sarajevu, koja se treba završiti u roku od dvije godine nakon što Odbor usvoji plan.

Članak 32.

Imovina i aktiva

Danom stupanja na snagu ovoga zakona, svu pokretnu i nepokretnu imovinu ranijih carinskih uprava, obligacijska prava ranijih carinskih uprava, te stvari u zakonitom posjedu ranijih carinskih uprava, uključujući pismohrane, spise i druga dokumenta, Uprava može neposredno koristiti, njima upravljati i mijenjati ih, na način koji ravnatelj bude smatrao odgovarajućim za zadovoljenje potreba Uprave.

U roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga zakona, ravnatelj je dužan okončati popis sve pokretne i nepokretne imovine ranijih carinskih uprava. U roku od šest mjeseci, ravnatelj donosi plan za prijenos imovinskih prava Upravi, u slučajevima gdje je to neophodno kako bi se osigurao kvalitetan i efikasan rad Uprave, kao i plan za razmatranje dugova i obveza ranijih carinskih uprava. Ravnatelj ove planove podnosi Odboru na odobrenje, a postupak odobravanja završava se u roku od 30 dana od dana njihova podnošenja.

U roku od 60 dana nakon što plan odobri Odbor, ravnatelj realizira okvirni sporazum o prijenosu imovinskih prava ranijih carinskih uprava, u slučajevima gdje je to neophodno, i podnosi ga na potpisivanje Vijeću ministara i vladama Federacije, Republike Srpske i Distrikta.

U prijelaznom razdoblju prije zaključivanja navedenog okvirnog sporazuma, pravni status te imovine može biti promijenjen samo uz pismeno odobrenje ravnatelja i Odbora. Pismohrane, spisi i drugi dokumenti, koji se odnose na carinu, a koje drže ministarstva financija Federacije i Republike Srpske, ostaju u navedenim ministarstvima. Na zahtjev ravnatelja, ministarstva omogućuju Upravi neograničen pristup dokumentima i prebacivanje tih dokumenata u Upravu.

Članak 33.

Arbitriranje

Vijeće ministara izdaje sve daljnje upute ili odluke koje su potrebne za osiguravanje efikasne primjene članka 32. ovoga zakona i, na zahtjev Odbora, imenuje jednog ili više arbitara kada je to potrebno za rješavanje specifičnih problema.

Članak 34.

Proračun

Zaključno s 31. prosincem 2003, Federacija, Republika Srpska i Distrikt izmiruju sve operativne troškove za carinske aktivnosti, kao i sve potrebne troškove za održavanje i zamjenu opreme ranijih carinskih uprava na njihovim područjima, te troškove za plaće i naknade za uposlenike ranijih carinskih uprava.

Tijekom tog razdoblja, Upravi se doznačuju i dovoljna sredstva iz državnoga proračuna kako bi ravnatelj mogao obnašati svoje dužnosti sukladno zakonu.

U slučaju da se godišnji proračun institucija Bosne i Hercegovine za 2004. ne usvoji do 1. prosinca 2003, minister financija i trezora podnijet će poseban prijedlog proračuna Uprave na usvajanje kako bi se osiguralo da se prijedlog proračuna usvoji do 1. siječnja 2004. Federacija, Republika Srpska i Distrikt će, sukladno usvojenom proračunu Uprave, prebaciti sredstva za rad Uprave.

Proračun Uprave, koji je usvojen na način naveden u prethodnom stavku, uključit će se u potpuni godišnji proračun institucija Bosne i Hercegovine za 2004, te će transferi Upravi iz Federacije, Republike Srpske i Distrikta postati dio transfera za financiranje institucija Bosne i Hercegovine.

Kada jedinstveni račun postane operativan, Uprava će se financirati u okviru državnoga proračuna na temelju članka 21. stavak 3. točka (i) ovoga zakona.

Članak 35.

Vanjski pregled

Za svaku navršenu godinu od stupanja na snagu ovoga zakona izvršit će se revizija poslovanja Uprave od Ureda za reviziju Bosne i Hercegovine.

U razdoblju od pet godina nakon stupanja na snagu ovoga zakona, Odbor će angažirati usluge vanjskog profesionalnog tijela da obavi godišnji pregled rada Uprave kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koju vrši Uprava. Ovaj se postupak provodi uz punu suradnju javnih revizorskih institucija Bosne i Hercegovine, Federacije i Republike Srpske.

Nakon isteka petogodišnjeg razdoblja, Odbor odlučuje o tome da li nastaviti s postupkom iz prethodnoga stavka. Troškovi vezani za vanjsku reviziju podmiruju se iz proračuna Uprave.

Sva izvješća koja izda profesionalno tijelo dostupni su javnosti.

Članak 36.

Stavljanje zakonskih propisa izvan snage

Danom stupanja na snagu ovoga zakona, *Prijelazni zakon, kojim se spajaju carinske uprave i osniva Uprava za neizravno oporezivanje* ("Službeni glasnik BiH", broj 18/03) (u daljnjem tekstu: Prijelazni zakon), prestaje se primjenjivati.

Članak 37.

Kontinuirana primjena postojećih zakonskih propisa

Do usvajanja odgovarajućih zakona kojima se uređuju neizravni porezi u Bosni i Hercegovini, važeći zakoni, kojima se regulira neizravno oporezivanje u Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu, nastavljaju se primjenjivati ako nisu u opreci s ovim zakonom.

Članak 38.

Objava i stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Službenom glasniku BiH". Zakon će se objaviti odmah nakon stupanja na snagu sporazuma zaključenog između Federacije i Republike Srpske kojim se prenosi ovlast, sukladno članku III. 5 (a) Ustava Bosne i Hercegovine, tako da se omogući uspostava jedinstvenog sustava neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, ili odmah nakon usvajanja ovoga zakona, što god nastupi kasnije.

Zakon će se objaviti u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PSBiH broj 132/03
29. prosinca 2003. godine
Sarajevo